

Daňové a právní zprávy

březen 2024

EY

Building a better
working world

Úvodník 02

Zdanění služebních automobilů
aneb daňové „perpetuum mobile“

Účetnictví 05

Aktuální vývoj nového zákona
o účetnictví

DPH 9

Převodní ceny z pohledu
nepřímých daní

Právo 12

Přípustnost ujednání o příslušnosti
v čistě vnitrostátní situaci

Judikátové okénko 15

Pokračování kauzy ve věci daňové
uznatelnosti úroků z akvizičního
úvěru

Judikátové okénko 17

Rozsudek k prokázání pořizovací
ceny hmotného majetku

Stanislav Pokorný
stanislav.pokorny@cz.ey.com
+420 731 627 034

Zdanění služebních automobilů aneb daňové „perpetuum mobile“

Pokud jste si v letošním roce pořídili služební vůz s pořizovací cenou nad 2 mil. Kč, což není úplně nereálné vzhledem k rozšiřující se elektromobilitě a vývoji cen automobilů za poslední tři roky, čekalo vás při jeho zařazení do užívání nejedno nemilé překvapení.

Od letošního ledna byla do zákona o daních z příjmů a zákona o dani z přidané hodnoty implementována ustanovení, která limitují daňově uznatelné náklady a nárok na odpočet u vybraných vozidel kategorie M1¹, která splňují definici hmotného majetku dle ZDP.

Skončily mimořádné covidové odpisy pro daň z příjmů, kdy jste dokázali vůz plně odepsat za 24 měsíců. Takže honem zpět k původnímu pětiletému odpisování.

Dalším překvapením je zavedení limitace celkové výše těchto pětiletých daňových odpisů. Při pořizovací ceně vyšší než 2 mil. Kč je možné zahrnout do daňově uznatelných nákladů pouze poměrnou část odpisu vypočtenou jako poměr částky omezení výdajů (2 mil. Kč) a skutečné pořizovací ceny vozidla. Tato hranice se aplikuje i na následná technická zhodnocení nebo na dodatečné zvýšení vstupní ceny.

A to zdaleka nejsme ještě na konci příběhu. Do pořizovací ceny vozidla vstupuje rovněž DPH, kterou nelze uplatnit v důsledku limitace nároku na odpočet u DPH na vstupu maximálně do výše 420 tis. Kč při plném nároku na odpočet. Pokud používáte služební automobil částečně i k soukromým cestám, krátí se příslušným procentem těchto 420 tis. a vstupní cena se znovu navýší.

Dochází tak ke kumulaci daňových nevýhod, protože neodpočitatelná DPH dále navyšuje daňově neuznatelnou část pořizovací ceny vozu, resp. daňově neuznatelnou část daňových odpisů. V případě vozidla s pořizovací cenou 3 mil. Kč bez DPH u právnické osoby s plným nárokem na odpočet může dosahovat celková daňová nevýhoda více než 460 tis. Kč. U podnikající fyzické osoby může být daňová nevýhoda ještě vyšší.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/858 ze dne 30. května 2018 o schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla a o dozoru nad trhem s nimi, o změně nařízení (ES) č. 715/2007 a č. 595/2009 a o zrušení směrnice 2007/46/ES, v platném znění.

Zvídavého čtenáře jistě napadne, pokud mám limit na odpisy, tak nemusím odpisovat vůbec nebo jen velmi pomalu a vezmu si vše zpět přes daňovou zůstatkovou cenu při prodeji vozu.

Chyba lávky, protože daňová zůstatková cena limitovaných vozidel se pro účely prodeje či vyřazení vozu určí tak, jako by bylo vozidlo odpisováno bez přerušení po minimální dobu odpisování způsobem zvoleným poplatníkem, tzn. pro výpočet daňové zůstatkové ceny se vychází z kalkulovaných daňových odpisů z celkové pořizovací ceny bez limitace. Fakticky uplatněná výše daňových odpisů poplatníkem je pro výpočet daňové zůstatkové ceny zcela irelevantní (na to je třeba dát pozor při výpočtu odložené daně). Ani záchranné pravidlo, že příjem přímo související s nedaňovým nákladem nepodléhá zdanění do výše tohoto nákladu, v této situaci nelze použít.

To znamená, že zdanitelný výnos z prodeje vozu nelze ponížít o sumu neuznatelné části uplatněných daňových odpisů, případně zcela neuplatněných odpisů k datu jeho prodeje. Rovněž DPH na výstupu se odvádí z plné prodejní ceny.

Pokud je prodejní cena tohoto použitého vozu vyšší než 2 mil Kč. bez DPH, celý výše uvedený příběh se znovu opakuje u dalšího vlastníka..., takové malé daňové „perpetuum mobile“.

Dochází tak ke kumulaci daňových nevýhod, protože neodpočitatelná DPH dále navyšuje daňově neuznatelnou část pořizovací ceny vozu, resp. daňově neuznatelnou část daňových odpisů.

Účetnictví

Klára Mádlová
klara.madlova@cz.ey.com
+420 731 627 222

Aktuální vývoj nového zákona o účetnictví

V současné době probíhá proces přípravy nového zákona o účetnictví, v němž jsou očekávány zásadní koncepční změny v účetní legislativě s efekty navazujícími i do daňové a další legislativy.

V lednu 2024 Ministerstvo financí představilo upravenou verzi návrhu po zapracování úprav z připomínkového řízení. Tato verze byla postoupena do Legislativní rady vlády a její projednání je očekáváno v březnu 2024. Další postup vývoje zákona tak bude záležet i na obsažnosti připomínek z Legislativní rady vlády.

Část navrhovaných změn (např. zavedení principu funkční měny, zprávy o udržitelnosti a zprávy o daních z příjmů) se promítla již do aktuálního zákona o účetnictví k 1. lednu 2024 a ovlivní účetní jednotky již v tomto roce.

Zásadní nové či rozšířené principy očekávané v novém zákoně o účetnictví:

- ▶ Rozšíření použití IFRS a přiblížení účetních metod;
- ▶ Přednost obsahu před formou;
- ▶ Vykazování leasingu;
- ▶ Větší využití reálné hodnoty;
- ▶ Účtování x vykazování;

- ▶ Diskontování dlouhodobých aktiv a pasiv;
- ▶ Funkční měna.

Vybrané zajímavé oblasti hodné vaší pozornosti

Zásady a přiblížení k IFRS, nová terminologie

Návrh zákona definuje řadu zásad vycházejících z mezinárodních účetních standardů (např. diskontování, reálná hodnota, leasing). Tyto zásady preferují ekonomický obsah před právní skutečností. Dále návrh zavádí definice prvků účetních výkazů: aktivum, dluh, vlastní kapitál, výnos a náklad, které do současné doby nebyly v účetní legislativě definovány a jež představují velký posun při výkladu účetních metod.

Vykazování leasingu

Vykazování leasingu podle nových pravidel, která budou odvozena od principu IFRS 16 Leasingy, bude pravděpodobně jednou z velkých změn pro většinu účetních jednotek. Očekává se, že pro leasingové smlouvy budou účetní jednotky vykazovat aktivum z práva na užívání a relevantní závazky z leasingu.

Také prezentace ve výkazu zisku a ztráty bude odlišná oproti současné metodě (např. odpis leasingového aktiva, finanční náklady). Přesná úprava bude popsána v prováděcí vyhlášce a též se očekává, že pro malé a mikro účetní jednotky bude tato metoda výrazně zjednodušena.

Funkční měna

Od 1. ledna 2024 zákon o účetnictví přináší možnost odklonu od povinnosti vést účetnictví a sestavovat účetní závěrku v českých korunách. To je zajímavé pro společnosti operující v mezinárodním ekonomickém prostředí, které se financují a uskutečňují většinu svých transakcí v jiné měně než Kč. Zavedením principu funkční měny jako měny primárního ekonomického prostředí, ve kterém účetní jednotka působí, může přispět k věrnějšímu zobrazení finanční situace a výkonnosti takovýchto společností, ke zjednodušení reportingu pro mateřské společnosti či snížení rizik spojených s financováním a s náročností kurzových přepočtů. V současné době může účetní jednotka jako funkční měnu použít EUR, USD a GBP. Návrh nového zákona o účetnictví počítá s rozšířením principu funkční měny na jakoukoli měnu s výjimkou měn hyperinflačních. Dále počítá i se zavedením principu měny vykazování, tj. měny, ve které je sestavována účetní závěrka. Je důležité zdůraznit, že princip funkční měny je možností, nikoliv povinností. Účetní jednotky se samy rozhodnou, zda funkční měnu využijí. Pokud se však pro její aplikaci rozhodnou, tento princip budou muset používat konzistentně a změna na jinou měnu může být spojena pouze se změnou splnění podmínek funkční měny (tj. není následně v moci účetní jednotky se vrátit k vykazování v Kč beze změny podmínek).

Limity a povinný audit

Jedním z hojně připomínkových paragrafů současné verze nového zákona o účetnictví je zvýšení kritérií pro povinný audit. Povinný audit se bude týkat účetních jednotek s aktivy, ročním čistým obratem a průměrným počtem zaměstnanců nad 120 mil. Kč, 240 mil. Kč a 50 zaměstnanců. Spolu s tím se změní i limity u kategorizace účetních jednotek, kde malá účetní jednotka bude disponovat aktivy nad 11 mil. Kč, ročním čistým obratem nad 22 mil.

Kč a bude mít více než 10 zaměstnanci. Nové limity počítají s nastavením povinnosti auditu na úrovni evropského minimálního standardu v této oblasti, který předpokládá evropská směrnice.

Prvotní a následné ocenění

Hlavním cílem je sjednocení mechanismů používaných pro oceňování v oceňovacích, účetních a pravděpodobně i daňových předpisech. Nejedná se o věcné změny, dochází ale k jasnějšímu rozlišování prvotního ocenění (určení hodnoty k okamžiku vykazování aktiva nebo dluhu) a následného ocenění (určení hodnoty později - nejdéle při sestavení účetní závěrky - jako např. odpisy, znehodnocení).

Nová terminologie - výnosy

Návrh nově definuje, co je to výnos, což dosud v účetní legislativě nebylo ukotveno. Předpokládá se, že tím bude ve větší míře ovlivněno vykazování výnosů hlavně u dlouhodobých projektů, které dosud bylo založené spíše na právním stavu. Tím se přiblíží vykazování podle IFRS.

Ocenění dluhů a aktiv při přeměně pod stejnou kontrolou

Návrh zákona obsahuje rovněž podrobnější popis přeměn obchodních společností a nově upravuje i prvotní ocenění aktiv a dluhů nabytých přeměnou pod stejnou kontrolou. Změna se očekává v tom, že při takovýchto přeměnách pod stejnou kontrolou nebude možné aktiva a dluhy přeceňovat na reálnou hodnotu.

Očekávaný vývoj a účinnost

Důležitou otázkou pro účinnost konceptů a principů nového zákona o účetnictví je bezesporu i způsob jejich implementace do daňové legislativy. Ta je však zatím stále v přípravě. Další nutný krok je příprava prováděcích vyhlášek. Ty budou velmi podstatné pro přesnou aplikaci nových principů a účetních metod včetně přechodných ustanovení. Vydání jejich návrhu očekáváme do poloviny roku 2024.

Uvidíme, zda bude dodržena očekávaná účinnost nového zákona od 1. ledna 2025.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, kontaktujte prosím autorku článku nebo svůj oblíbený poradenský tým.

Vykazování leasingu podle nových pravidel, která budou odvozena od principu IFRS 16 Leasingy, bude pravděpodobně jednou z velkých změn pro většinu účetních jednotek.

DPH

David Kužela
david.kuzela@cz.ey.com
+420 731 627 085

Ivana Krylová
ivana.krylova@cz.ey.com
+420 731 627 005

Převodní ceny z pohledu nepřímých daní

Letošní příručka pro Intrastat se (trochu překvapivě) vyjádřila ke zpětným úpravám převodních cen.

Konkrétně uvádí, že „zpětné úpravy cen mezi centrálním podnikatelem a výrobními nebo prodejními jednotkami ve skupině prováděné pomocí dobropisů či vrubopisů na základě rozdílu mezi předpokládaným ziskem (se zahrnutím ziskové marže) a dosaženým ziskem prováděné zpravidla na konci kalendářního čtvrtletí jedinou částkou se do Intrastatu nepromítají. V tomto případě se jedná pouze o úpravu zisku, nikoliv o skutečnou změnu hodnoty dodaného zboží.“

Ve světle tohoto nového přístupu stojí za to krátce osvěžit také postup pro DPH, který není zdaleka jednoznačný a často se od výkladu pro Intrastat liší. Takzvaný „TP adjustment“, resp. „TP true-up“ nemusí být v některých případech vůbec předmětem DPH, v jiných naopak ano, jindy může vést k dodatečnému odvodu dovozního cla.

V zákoně o DPH pojem „převodní ceny“ výslovně nenajdete, vychází se z obecných principů. V podstatě jde o to, zda platba, kterou společnost přijímá nebo poskytuje, má charakter úplaty za konkrétní plnění.

Pokud takové plnění již proběhlo v minulosti, pak platba typicky představuje změnu základu daně dle § 42 ZDPH. Ve specifických případech se ale také může jednat o platbu třetí strany, případně o určitou formu dotace přímo vázanou k ceně plnění.

K celé této problematice není jednotný výklad, k čemuž přispívá i závěr historicky přijatý v rámci Koordinačního výboru 116/29.03.06 - Režim DPH u příspěvku pro účely úpravy převodních cen mezi spřízněnými osobami, následné rozsudky NSS² a SDEU³, různé (právně nezávazné) odborné výklady z EU⁴ a individuální stanoviska české finanční správy.

Přístup k této oblasti bývá předmětem sporů i v zahraničí. Příkladem může být předběžná otázka aktuálně předložená SDEU rumunským soudem ve věci [C-726/23 Arcomet Towercranes](#) (viz také níže).

² např. 6 Afs 125/2022-59

³ např. C-144/02 Komise vs. Německo, C-573/18 C GmbH & Co. KG

⁴ VAT EXPERT GROUP, Possible VAT implications of Transfer Pricing, taxud.c.1(2018)2326098 - EN

Zkusíme zde proto stručně nastínit některé modely, které se objevují v praxi:

- 1. Vrubopis za nakoupené zboží.** Česká společnost posílá platbu do zahraničí své mateřské společnosti, od níž předtím nakupovala zboží. Pak se může jednat o zvýšení nákupních cen daného zboží. Při přeshraničních dodávkách se většinou uplatňuje reverse-charge, u lokálních je třeba před uplatněním odpočtu DPH získat daňový doklad. V případě dovozu může změna původní celní hodnoty vést k povinnosti opravit celní deklarace, je také potřeba vypořádat se s dopady rozsudku C-529/16 Hamamatsu.
- 2. Faktura za přijatou službu nebo interní doklad.** Česká společnost opět posílá platbu mateřské společnosti do zahraničí, od mateřské společnosti původně ale žádné zboží nekupovala, odtud nemůže jít o změnu nákupní ceny. Přichází v úvahu přijatá služba od mateřské společnosti nebo nějaké obecné finanční vyrovnání, které není předmětem DPH. Bude vždy záležet na konkrétním nastavení a související dokumentaci. Právě do této kategorie spadá i výše zmíněná kauza, v níž by se SDEU měl zabývat tím, zda dceřiná společnost nějakou službu přijala (postoj rumunské daňové správy je přitom velmi přísný - ponechala DPH na výstupu, ale neumožnila odpočet na vstupu).
- 3. Dobropis za nakoupené zboží.** Česká společnost přijímá platbu ze zahraničí od své mateřské společnosti, která jí předtím prodala zboží. Platba typicky představuje změnu základu daně (snížení ceny) nakoupeného zboží. To ovšem musí odpovídat realitě a být dobře zdokumentováno. Při dovozech ze zemí mimo EU může být oprava celních deklarací, na rozdíl od zvýšení ceny, velmi problematická.
- 4. Faktura za poskytnutou službu nebo úplata třetí strany.** Česká společnost přijímá platbu od mateřské společnosti ze zahraničí. Většinou půjde o situace, kdy materiál původně nebyl nakoupen od matky, a nelze proto upravovat nákupní cenu. V některých případech bude možné navázat platbu od matky na konkrétní poskytnutou službu

s místem plnění mimo ČR. Zde je mimochodem třeba myslet na pravidla skutečného užití („use and enjoyment“), která mohou vést ke zdanění přeshraniční služby českou daní. Pokud by ale společnosti neměly dostatečně pevný základ pro obhájení, že jde o úplatu za službu, mohl by správce daně argumentovat, že jde o platbu třetí strany za plnění poskytnuté jiné osobě - v případě dodávek zboží nebo služeb v ČR pak hrozí uplatnění české DPH.

Výše jsme popsali pouze některé vybrané příklady z praxe. Realita bývá mnohdy barvitější - často vidáme různé kombinace či modifikace uvedených modelů. Bude také zajímavé sledovat, jaká vodítka nabídne SDEU ve výše zmíněném případě. V mezidobí doporučujeme při nastavování převodních cen nezapomínat ani na související DPH dopady.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, kontaktujte prosím autory článku nebo svůj oblíbený poradenský tým.

Takzvaný „TP adjustment“, resp. „TP true-up“ nemusí být v některých případech vůbec předmětem DPH, v jiných naopak ano, jindy může vést k dodatečnému odvodu dovozního cla.

Právo

David Hlaváček
david.hlavacek@cz.eylaw.com
+420 705 620 166

Magdalena Hamáčková
magdalena.hamackova@cz.eylaw.com
+420 735 729 362

Přípustnost ujednání o příslušnosti v čistě vnitrostátní situaci

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) rozhodl, že i v čistě vnitrostátní situaci je možné uzavřít ujednání o příslušnosti soudu jiného členského státu.

Ujednání o soudní příslušnosti

Ujednání o soudní příslušnosti (tzv. prorogační doložka) je dohodou, na jejímž základě dochází k přenesení obecné soudní příslušnosti dle příslušným právních předpisů na stranami zvolený soud (v níže popsaném případě na soud jiného členského státu). Uzavření dohody o tom, že v již vzniklém nebo budoucím sporu z určitého právního vztahu mají příslušnost soudy některého členského státu, umožňuje stranám, bez ohledu na jejich bydliště či sídlo, ustanovení čl. 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Nařízení).

Ujednání o soudní příslušnosti musí být uzavřeno (i) písemně či ústně s písemným potvrzením, přičemž písemné formě jsou postavena naroveň veškerá sdělení elektronickými prostředky, která umožňují trvalý záznam dohody, (ii) ve formě, která odpovídá zvyklostem zavedeným mezi těmito stranami, nebo (iii) v mezinárodním obchodě ve formě, která odpovídá obchodním zvyklostem, které strany znaly nebo musely znát a které strany

smluv tohoto druhu v daném odvětví obchodu obecně znají a pravidelně se jimi řídí. Pokud se strany nedomluví jinak, jimi ujednaná příslušnost je výlučná. Věcná platnost takové dohody se bude posuzovat podle práva toho členského státu, jehož soud nebo soudy strany zvolily, a současně platnost takové dohody nelze zpochybnit pouze z důvodu neplatnosti příslušné smlouvy.

Donedávna však nebyla vyřešena otázka, zda je možné uzavřít ujednání o příslušnosti soudu nebo soudů jiného členského státu v čistě vnitrostátní situaci, tj. pokud dohodu uzavírají subjekty z jednoho členského státu a v daném smluvním vztahu není přítomen žádný mezinárodní prvek. Dne 28. ledna 2024 nicméně SDEU vydal [rozsudek](#) v řízení mezi společnostmi Inkreal s.r.o. a společností Dúha reality s. r. o., sp. zn. C-566/22 (Rozhodnutí), ve kterém tuto otázku zodpověděl.

Skutkový stav

Pan F. D., s bydlištěm na Slovensku, jakožto vypůjčitel, uzavřel v červnu 2016 a v březnu 2017 se společností Dúha reality, založenou podle slovenského práva a se sídlem na Slovensku, jakožto vydlužitelkou, celkem dvě smlouvy o peněžité zápůjčce. Součástí obou smluv byla dohoda o soudní příslušnosti uzavřená v souladu s ustanovením čl. 25 odst. 1 Nařízení. Mezi stranami bylo sjednáno, že v případě sporu bude tento spor „řešen prostřednictvím věcně a místně příslušného českého soudu“.

V prosinci 2021 postoupil pan F. D. pohledávky z obou uvedených smluv na společnost Inkreal, založenou podle slovenského práva a se sídlem na Slovensku. Vzhledem k tomu, že společnost Dúha reality peněžitou zápůjčku nesplatila, obrátila se společnost Inkreal dne 30. prosince 2021 na Nejvyšší soud České republiky s žádostí o určení českého místně příslušného soudu pro rozhodnutí ve věci samé podle § 11 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, a to v souladu se sjednanou příslušností českých soudů.

Vzhledem k vnitrostátní povaze sporu, respektive ke skutečnosti, že jediným mezinárodním prvkem, který mezi stranami existoval, bylo ujednání o příslušnosti soudů jiného členského státu, než ve kterém jsou usazeny smluvní strany, a jelikož na tuto problematiku existovaly v odborné literatuře i ve vnitrostátní judikatuře členských států protichůdné názory, rozhodl se Nejvyšší soud řízení přerušit a předložit Soudnímu dvoru předběžnou otázku. V ní se tázal, zda je mezinárodní prvek, nezbytný pro platné sjednání soudní příslušnosti, založen i tím, že si dvě strany usazené ve stejném členském státě sjednají příslušnost soudů jiného členského státu.

Rozhodnutí SDEU

Přes opačné stanovisko generálního advokáta Soudní dvůr v Rozhodnutí uvedl, že ustanovení čl. 25 odst. 1 Nařízení se může vztahovat i na takové ujednání o příslušnosti, kterým si smluvní strany usazené ve stejném členském státě sjednají, že ve sporech z jejich smlouvy mají příslušnost soudy jiného členského státu, a to i přes to, že uvedená smlouva nemá na tento jiný členský stát žádnou jinou vazbu. **Nezbytný mezinárodní prvek je totiž založen již tím, že strany sporu jsou usazeny v jiném členském státě, než je členský stát soudu, u něhož bylo zahájeno řízení na základě dotčeného ujednání o příslušnosti.** V předmětném případě tedy dohoda o příslušnosti mezi dvěma subjekty usazenými na Slovensku založila příslušnost českých soudů, přestože šlo o čistě vnitrostátní situaci a smlouva neměla žádnou jinou vazbu k České republice.

V případě zájmu o podrobnější informace se prosím případně také obraťte na autory článku nebo na další členy advokátní kanceláře EY Law či týmu EY, se kterými spolupracujete.

V předmětném případě tedy dohoda o příslušnosti mezi dvěma subjekty usazenými na Slovensku založila příslušnost českých soudů, přestože šlo o čistě vnitrostátní situaci a smlouva neměla žádnou jinou vazbu k České republice.

Judikátové okénko

A close-up, high-angle photograph of a wooden gavel resting on a blue book cover. The gavel is positioned diagonally, with its head in the foreground and its handle extending towards the upper right. The book cover has a textured, leather-like appearance. The lighting is dramatic, highlighting the grain of the wood and the texture of the book cover.

Radek Matušík

radek.matustik@cz.ey.com

+420 603 577 841

Jakub Tměj

jakub.tmej@cz.ey.com

+420 735 729 372

Pokračování kauzy ve věci daňové uznatelnosti úroků z akvizičního úvěru

Přinášíme vám zajímavý rozsudek Městského soudu v Praze (MS), který je zatím posledním střípkem v dlouhé kauze týkající se problematiky daňové uznatelnosti úroků z akvizičního úvěru.

Zjednodušená situace

Nově založená česká společnost A koupila od spřízněné zahraniční společnosti B dvě existující provozní české dceřiné společnosti C a D, přičemž tato akvizice byla financována vnitroskupinovým úvěrem ze zahraničí. Poté došlo k fúzi společností C a D s následnou konverzí na komanditní společnost (se společností A jako komplementářem). Výsledkem tedy bylo, že si společnost A odečítala úrok z akvizičního úvěru oproti základu daně generovanému nyní již komanditní provozní společností.

Pohled daňové správy

Správci daně se tento důsledek nelíbil a odmítnul uznatelnost úroku z akvizičního úvěru s odkazem na zneužití práva. Z pohledu správce daně byla v souvislosti s procesem restrukturalizace části skupiny a jeho financováním záměrně vytvořena struktura, která neměla jiný podstatný účel než získání daňového zvýhodnění, a byla uměle navozena situace,

při níž vznikl úvěr a povinnost platit úroky. Správce daně neshledal jiný ekonomický důvod transakcí než daňový, přičemž z hlediska ekonomického považoval postup společnosti a vzniklou strukturu za ekonomicky neracionální. Předmětná půjčka nepředstavovala pro skupinu v rámci ČR žádnou možnost či příležitost k dosažení nových zdanitelných příjmů ani zajištění či udržení stávajících, neboť poskytnuté finanční prostředky posloužily jen k nákupu obchodních podílů ve společnostech, které skupina již před restrukturalizací plně vlastnila a ovládala.

Pohled MS

MS se ztotožnil s pohledem správce daně. Samotná okolnost, že v zahraničí došlo ke zdanění úrokových výnosů, není dle MS způsobila zásadně revidovat posouzení situace, kdy v rámci určité skupiny dojde ke změně přímého ovládnutí profitabilní společnosti s ručením omezeným na nepřímé ovládnutí téže osoby přeměněné na komanditní společnost prostřednictvím uměle vytvořeného mezičlánku - komplementáře, jehož fakticky jediným smyslem je (i) snížení daňového základu vygenerovaného

činností ovládané osoby o významnou částku představovanou úroky z úvěru, který v podstatě musel komplementář přijmout z rozhodnutí ovládající osoby, v kombinaci se (ii) změnou dosavadního nejistého cash-flow v podobě zdaněného hospodářského výsledku cílové ovládané osoby na jistý smluvní závazek splátek úroků z jistiny úvěru ve výši odpovídající v zásadě tržní hodnotě ovládané osoby a příjmy, které ke splátkám sloužily (tj. příjmy z činnosti ovládané osoby), již zdanění nepodléhaly. Takovéto uspořádání vnímá MS bez ohledu na místo zdanění přijatých splátek úvěru jako transakci protiprávní, resp. z hlediska daňově uznatelných nákladů nerelevantní z titulu zneužití práva.

Pohled Nejvyššího správního soudu (NSS)

NSS rozhodl, že rozsudek MS je nepřezkoumatelný, jelikož se MS řádně nevypořádal s námitkou (ne)vzniku daňové výhody z pohledu celé struktury.

Pohled MS - druhé kolo

MS se tedy touto kauzou zabýval znovu. I v novém rozsudku potvrdil svůj původní závěr v neprospěch poplatníka. Z pohledu MS došlo snížením daňového základu o nákladové úroky z akvizičního úvěru toliko pouze formálním splněním předpokladů uvedených v zákoně o daních z příjmů k daňovému zvýhodnění poplatníka a zprostředkovaně celé skupiny. Na skupinu v zahraničí měl přitom úrok v zásadě, nahlíženo mírou daňového zvýhodnění v ČR, neutrální dopad, neboť v zahraničí společnosti skupiny vykazovaly jak úrokový náklad, tak úrokový výnos, tj. k „narovnání“ daňového zvýhodnění nedošlo. Tento závěr nemohly dle MS změnit ani skutečnosti týkající se v zahraničí odvedené daně z rozdílu mezi úrokovými výnosy a úrokovými náklady vznikajícího z titulu popsáného nepatrného rozdílu v úrokových sazbách v jednotlivých vnitroskupinových úvěrových transakcích. Dle MS nemohl být závěr o daňovém zvýhodnění skupiny revidován ani s ohledem na společností tvrzené odvedení daně z

úrokových výnosů držiteli dluhopisů stojícími mimo skupinu.

V této věci byla podána (další) kasační stížnost, tak uvidíme, co nám k tomu (znovu) řekne NSS.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, obraťte se prosím na autory článku nebo na náš poradenský tým, se kterým spolupracujete.

Dle městského soudu nemohl být závěr o existenci daňového zvýhodnění skupiny revidován ani s ohledem na společností tvrzené odvedení daně z úrokových výnosů držiteli dluhopisů stojícími mimo skupinu.

Ivan Zhurkin
ivan.zhurkin@cz.ey.com
+420 730 813 636

Rozsudek k prokázání pořizovací ceny hmotného majetku

Nejvyšší správní soud (NSS) potvrdil, že pouhé vlastnictví a užívání hmotného majetku automaticky neznamená splnění podmínek daňové uznatelnosti. Nebude-li prokázána úhrada pořizovací ceny, může být nárok na uplatnění daňových odpisů odepřen.

Nejvyšší správní soud se v nedávném rozsudku (7 Afs 140/2022-37) vyjádřil k prokázání pořizovací ceny majetku.

Situace

- ▶ Správce daně vyloučil daňové odpisy strojů, vozidel a náklady na jejich opravy.
- ▶ Kontrolou bylo zjištěno, že majetek a služby měly být dodány spojenými subjekty neplnícími daňové povinnosti, bez zaměstnanců, o jejichž podnikatelské činnosti neexistují žádné veřejně dostupné informace a které mají pouze formální sídlo. Veškeré transakce byly provedeny v hotovosti. To vše vyvolalo pochybnosti o pravdivosti transakcí.
- ▶ Správce daně nerozporoval skutečné vlastnictví majetku ani jeho použití k ekonomické činnosti.

- ▶ Poplatníkovi byla doměřena daň s odůvodněním, že nebyl schopen doložit faktické dodání majetku způsobem, jaký tvrdil.

Argumentace a závěry soudů

- ▶ NSS došel k závěru, že dodavatel byl jen účelově nastrčeným článkem mezi dvěma mimořádně blízce spojenými subjekty - stěžovatelem a jeho jednatelem.
- ▶ Jednotlivé skutečnosti, které mohou být samy o sobě legální, mohou v kombinaci s dalšími okolnostmi vyvolat důvodné pochybnosti o pravdivosti a úplnosti údajů na předložených dokladech.
- ▶ V rámci žaloby neuspěla ani námitka poplatníka, že daň měla být doměřena jeho dodavatelům, kteří neplnili své povinnosti. NSS zdůraznil, že je to poplatník, který ponížil své příjmy o náklady, jejichž výši se mu nepodařilo prokázat.

- ▶ NSS připouští, že v daném případě dochází k paradoxní situaci, kdy sice poplatník skutečně vlastní a užívá majetek v rámci své ekonomické činnosti, nicméně nedokázal prokázat úhradu pořizovací ceny, a tudíž nemá nárok na uplatnění daňových odpisů.
- ▶ Dále soud poukázal na rozsáhlost a nepřehlednost odvolání a žaloby podané poplatníkem, což značně komplikovalo identifikaci klíčových argumentů. Soud konstatoval, že žaloba postrádala jasnou koncepci a nebylo povinností soudu domýšlet, které části žaloby jsou klíčové pro další vypořádání se s nimi.

Závěry a doporučení

- ▶ NSS zdůrazňuje, že při daňové kontrole nelze spoléhat pouze na formální doklady; daňové subjekty musí být schopny prokázat nejen pořizovací cenu majetku, ale i okolnosti jeho nabytí.
- ▶ Pouhá kontrola dodavatelů podle výpisu z obchodního rejstříku či rejstříků nespolehlivých plátců může být v daňovém řízení považována za nedostatečnou.
- ▶ Jasná a stručná podání poplatníků napomáhají lepšímu porozumění ze strany soudu a zvyšují pravděpodobnost úspěšné argumentace v žalobě.
- ▶ Vzhledem k dlouhodobosti uplatnění daňových odpisů obecně doporučujeme pečlivě uchovávat veškerou dokumentaci prokazující nejen pořizovací ceny hmotného majetku, ale i okolnosti jeho nabytí.

Pokud máte zájem o další informace týkající se této problematiky, obraťte se prosím na autora článku nebo poradenský tým, se kterým obvykle spolupracujete.

Daňové subjekty musí být schopny prokázat nejen pořizovací cenu majetku, ale i okolnosti jeho nabytí.

V případě jakýchkoliv dotazů se prosím obraťte na svého kontaktního partnera nebo manažera.

Zdanění společnosti

Libor Frýzek +420 731 627 004
Ondřej Janeček +420 731 627 019
René Kulínský +420 731 627 006
Lucie Říhová +420 731 627 058
Jana Wintrová +420 731 627 020
Stanislav Pokorný +420 731 627 034

DPH a cla

David Kužela +420 731 627 085
Stanislav Kryl +420 731 627 021

Zdanění fyzických osob

Martina Kneiflová +420 731 627 041

Právo

Ondřej Havránek +420 703 891 387

EY

+420 225 335 111
ey@cz.ey.com
www.ey.com/cz

Přihlášení k odběru

Pokud si přejete, aby naše daňové a právní zpravodajství dostával na e-mail i někdo z Vašich kolegů či známých, prosím přepošlete mu tento e-mail a může se přihlásit k odběru [zde](#).

Odhlášení z odběru

Nepřejete-li si odebrat Daňové a právní zprávy EY, prosím kontaktujte Marii Kotalíkovou: marie.kotalikova@cz.ey.com.

EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa - provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právnickou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.com.

© 2024 Ernst & Young, s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

ED None

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com

Víte, že?

- ▶ se pracuje na „malé upřesňující“ novele zákona o daních z příjmů? [↗](#)
- ▶ se plánují změny v odvodech pojistného u dohod o provedení práce a příjmů z akciových a opčních plánů? [↗](#)
- ▶ lze za určitých okolností podat první zprávu CBAM opožděně? [↗](#)
- ▶ vyřazování staveb či jejich technického zhodnocení má svá specifika? [↗](#)
- ▶ do posuzování výzkumné a vývojové činnosti při kontrole uplatňování odpočtu na výzkum a vývoj budou zapojeni nezávislí odborníci? [↗](#)